

ПРАВИТЕЛЬСТВО

Көпгө белгиленген тарифле ЖКХ-гъа инвестицияланы келтирме себеб боллукьдула

КЪМР-ни Правительствосуно июнде Социально-экономика айнытуу целевой кёрумдөле жаны бля мониторинг этуу эм РФ-ни Президентини Указларын КЪМР-де толтуру жаны бля комиссияны жыйылыу болганды. Анда сёз жашау журт-коммунальнй жумушланы калтеваларын игленидринуо, коммунальнй ресурспа тарифле билгеиле эм ол тарифлеи тохташдыруда аланы калтеваларына эс бурууну июсөндө барганды.

Эсигизге салайык, ЖКХ-ны темасы РФ-ни Къырал советини кёл болмай бардырылган жыйылыуда да көторолгөнди. Анга КЪМР-ни Башчысы Арсен Канокдов да къатышкан эди. Аны оюмуна кёре, бу сфергада власть органданы жанында эчи эс бөлнөкөре керекди, нек дегенде аны болуму бля гражданданы харкюнлөк жашаулары къаты байламды.

Жыйылыу ача, Правительство Председатели Руслан Хасанов къыралны таматасыны май айга белгиленген Указлары толтуру жаны бля республи-

када иги көсек иш тамамланганды, дегенди. КЪМР-ни энергетика, жашау журт-коммунальнй мюлк эмда тариф политика министри Кючменланы Тахир белгилегенге кёре, гражданданы тиийши жашау журт бля жалчытуу эм ала бля байланы жумушланы бардыру белгиленген -жол карта бла-тиийшиликке тамамланды. Жер бля барган жылы берген оборуодованилары болган котельнялары реконструкциялары, блок-модульну эм гичте котельнялары орнатыу, суу барган ызыны ишлеу эм реконструкция

этуу «2011-2015 жыллада жашау журт-коммунальнй мюлкнө реформирование эм модернизация этуу» республикалы целевой программаны чеклеринде бардырылжыдыла. Бу сфергада бек кёл жарысу болганын эсте ала, аланы котериге бюджет ача жетишмеллиги хакды. Аны себепли бу системагъа эчи инвесторла къошумчулык эгерча борчла салындаыла. Министр айтагъанга кёре, бу жаны бля регионлада жашауда экономика жаны бля хайыр келтирген инвестиция этилген капитал (метод F&B) амал бля бардырылды.

Бу амал бля инвестицияла сакъланырыкъларына гарантия бериледи, ол а бу бизнесге ача къоратырга келгендири. Алай бля къоранчла тарифлеи калтеваларына заран салмаз ючюн, электонтерин берун жумушы аны калтевалары бля байламды. Кючменланы Тахир чертенге кёре, кёпге белгиленген тарифле министерствода эчи контроль-

дадына. Алай бля 2014 жылдан башлап алай тариф системегъа тепеленергетика комплексни бир къауум организациаларын кёчюр мурат барды. 2015 жылдан башлап а жылы эм суукъ суу берген организациаланы къаууму; суу ызыны белгилеген эм талазалагъа да кёчюрюлжөди. Биогонлюке да кёчюрюлжөди. Биогонлюке да кёчюрюлжөди. Биогонлюке да кёчюрюлжөди.

Биринчи вице-премьер Ирина Марьш тарифлеи оюслеринде адамланы араларында ангълатуу ишны тынгылы бардырырга буюргъанды: «Халкъ тарифле нек ёгсенгерин ангъларга ба керекди. Ол жаны бля асломлы информация органдала тарифлеге къаршы расчёлтаны басмаларга керекди».

КЪМР-ни Башчысыны бля Правительствоуна пресс-службасы.

Партияны программалары жашаубузну хар жанына да жайыладыла

«Единая Россия» политика партияны КЪМР-де регион бөлнөмюо политгөстөөни жыйлыуунда социальнй магъаналы партия проект республикада калый толтурулгъларыню сюзюгенди. Кенгешни партияны регион бөлнөмюо секретары Натби Бозиев бардыргъанды.

Жыйлыуа КЪМР-ни Парламентини спикери Чечемланы Анур, Правительствоу Председатели Руслан Хасанов, республиканы Башчысыны Администрациясыны таматасыны куллуугъу толтуруган Залим Каширков, сенатор Бенчеланы Илияс да къатышканды.

Биогонлюке «Единая Россия» политика партия 43 проектни бардырады жашауда. Къабарты-Малкъарда аладан 22-си тамамландыла. Аладан бири «Россиёге хар сабий да магъан-

а» деген ат бля ётеди. Аны эчиликтерини июсөндө Парламентини Урунуу, социальнй политика эм саулыкъ саклау комитетини башчысы Жанатайлы Салим доклад этгенди. Ол билдиргенча, программаны чеклеринде республикада интернатланы болулары тинтилгенди. «Анда ачыкъланганына, осуилукъ органдала эсепте турган бардырады жашауда. Къабарты-Малкъарда аладан 22-си тамамландыла. Аладан бири «Россиёге хар сабий да магъан-

а» деген ат бля ётеди. Аны эчиликтерини июсөндө Парламентини Урунуу, социальнй политика эм саулыкъ саклау комитетини башчысы Жанатайлы Салим доклад этгенди. Ол билдиргенча, программаны чеклеринде республикада интернатланы болулары тинтилгенди.

«Анда ачыкъланганына, осуилукъ органдала эсепте турган бардырады жашауда. Къабарты-Малкъарда аладан 22-си тамамландыла. Аладан бири «Россиёге хар сабий да магъан-

ШАГЪЫРЕЙЛЕНИУ Израильни врачлары болшурга хазырдыла

КЪМР-ни саулыкъ саклау эм курортла министри Ирма Шегова Израильни Шева-Медикал клиникасыны Нальчикге иш бля келип турган врачларыны къаууму бля тобушгенди.

Къонакълы онкология диспансерде болгандыла эм ишлене турган онкология арды къурулуша бля шагъырейленгенди. Эсигизге салайык, учурденжаны жаны корпусу беш блокдан къуралады. Багъы бөлнөмледен сора да, анда мюлк корпусу транспортни таматасыны эсепте къурылган станция, модуль котельня эм суу турлукъ резервуарла

боллукъдула. 2013 жылда объект Республикалы ардысы инвестиция программасга киргенди. Биогонлюке анда радиология бөлнөмюо котопаны къазыу эм газ тартыу ише бардырылды. Шева-Медикал клиниканы профессор Моше Мительман чертенге кёре, былай улуу учурденжаны тиийшишча ишлер ючюн, специалтеви биогон-

люкден окуна хазырлап башларга керекди. Дагъыда къонакълы министерство бля байламлыкъ жорюот ишлерге юйсенгерин билдиргенди. Ала арагъа бийик технологиялы медицина болшукъ табылгырга хазырдыла. Ирма Шегова анга ырызакъланы билдиргенди эм врачларыны билдиргенди анга врачларыны билдиргенди анга врачларыны билдиргенди анга врачларыны билдиргенди.

Ирма Шегова. КЪМР-ни Саулыкъ саклау эм курортла министерствосуна пресс-службасы.

Типтуле Экспертле Энергияны аяу жаны бля концепцияны жаратхандыла

Росей Федерацияны Энергетика министерствосуно специалисттери ыйкъыны ичинде Нальчикте, республикалы инвестиция программаланы тинтил, экспертиза этгенди. Ала асламысында жылыну аяу эм аны къыйметли хайраланы Режаны бля жарашдырылган проектге эс бургандыла. Алай системала шёндю окуна эл молде, билим берген къырал учурденжаны аяу эм жылыну чыгъарган жердеде орналындыла. Кёл болмай Правительствону июнде «Российскө энергетическө агентство» бюджет организацианы таматасыны заместители Зухра Гальперина толтуруу власть органдала деп семинар-жыйылыу бардыргъанды. Федеральнй ведомствону келечиси эксперте чыгъарган кёрюмдөлини июсөндө айтханды.

Анча келечиси жылында каллекселени жылытуда биогазы хайраланганыны июсөндө да. Дагъыда, РФ-ни Правительствону Председатели заместители Дмитрий Козакны буюрууну толтура, къырал эм муниципальнй автомобиль транспорт да табылгъан жылы хайраланырга кёчере деп программа жарашдырыла турады. КЪМР-ни Правительствону Председатели биринчи заместители Уналаны Казим республикалы келип айланган ишны къаууму специалтеви ишны Зухра Гальперинагъа мында бардырган жумушларыны ишны жоюкъ ырызакъланы айтханды. Аны июсөндө бизге КЪМР-ни Энергетика, жашау журт-коммунальнй мюлк эм тариф политика министерствону пресс-службасындан билдиргенди.

Бизни корр.

Къызылуу Асфалт эки къатлы салынады

Биринчи сентябрьге бошарга деп, кеслерине алай борч салып юрөшөди бусагъатда энди болукъ таза полимерле барлыкды, бири уа участгагы инфраструктурасын ишлеп турган къурулушула. Аны баш объектлеринде бири - узынуу сөгиз километр болган автомобиль жолу. Шёндю анга асфалт салына турады, деп билдиреди бизге Май муниципальнй району администрациясыны пресс-службасындан.

«Төгөрк бурлул жолла айырылуу жерге дери энита да бир-эки километр къылганды, андан ары уа бу жол эки айырылыкды бири Прохладный шахарга дери барлыкды, бири уа участгагы инфраструктурасын ишлеп турган къурулушула. Аны баш объектлеринде бири - узынуу сөгиз километр болган автомобиль жолу. Шёндю анга асфалт салына турады, деп билдиреди бизге Май муниципальнй району администрациясыны пресс-службасындан.

Биринчи сентябрьге бошарга деп, кеслерине алай борч салып юрөшөди бусагъатда энди болукъ таза полимерле барлыкды, бири уа участгагы инфраструктурасын ишлеп турган къурулушула. Аны баш объектлеринде бири - узынуу сөгиз километр болган автомобиль жолу. Шёндю анга асфалт салына турады, деп билдиреди бизге Май муниципальнй району администрациясыны пресс-службасындан.

Бизни корр.

Машук-2013 Хайырлы форум

КЪМР-ни Билим беруну эм илму министерствосуно пресс-службасын билдиргендерине, Къабарты-Малкъар Жаш тёлө кёл функцияны оражаш адалагъа болушукъ этер мурат бля «Машук-2013» Битеукавкъ жаш тёлө форумга хазырлуу бардырыды.

«Машук-2013» лагерини чеклеринде не турло сора бля да байламды-сакаст, маданият, бизнес неда бир башка зат болулу - кёл жанын зат билриге боллукъду. Айдан сора да, анда жашланы бля къыралыны Север Кавказны бирин регионларын-дан келечиси бля тамашарга, жаны тегиле табарга, сынамларын ёслорюрге да оныгары барды. Бай маданият программа белгилни артистлен концерттери, айтхылыкъ адамыла бля тобушунда уа шөхөдукъ байламлыкъланы тохташдырырга себеплик этеркиди. Бизни корр.

Тёгерек стол Келшимлене къыбыл кёрлюкюле

Коммерциялы болмагъан жамауат организациалыга социальнй магъаналы проектлене жашауда бардырырга субсидияла берун конкурсуно итгарлары кёре, биогун КЪМР-ни Асламылы информация органдала, жамауат эм дин организациа жаны бля министерствосуно жыйылыуа бардырылган залында «Государственная поддержка социальнй ориентированных НКО» деген темагъа «тёгерек стол» бардырылжыды. Анда республикалы бюджетден субсидияла беруию июсөндө келишимте кёл салынырдыкды.

Эсигизге салайык, конкурска ветеранлагъа, абдан адамлагъа эм дагыда кыйын жашуу болумгагъа тоуген къауумлагъа социальнй болушукъ этуу жаны бля проекте кёргозюлген диле. Хорлаган организациаланы таматаларында сора да, «тёгерек столу» ишине толтуруу власть органдаланы эм республиканы асламылы информация органдарыны келечисери къатышрыкдыла. ТАПШАХАНЛАНЫ Аминат.

КЕНГЕШ Республикада жылгъа 1 миллион терек ёсерча питомник къуралады

Къабарты-Малкъарда агъач мюлкнө айнытуу вопросу Руслан Хасанов председатели этген кенгешде сюзюгенди. КЪМР-де Агъач мюлк жаны бля къырал комитетини 2012 жылда эм быыйлы 5 айнда ишени итгарлары июсөндө аны оюнусуу Сотталаны Къурман билдиргенди. Докладчы айтханагъа кёре, республикада агъач фонду 194,7 миңг гектар жерде орналгъанды. Аны 61 процентинде къаты чыпарыкълы терекле (чынар, ёмен, кюрюч, юрге эм башхала), 34 процентинде жумушакъ чыпарыкълы терекле (актегер, къайын, жерк эм башхала), 5 процентинде нарат терекле ёседиле.

2012 жылда ачыкъ аукционлары хайырчандан кёл къырал контрактлагъа кёл салынганды. Ол а агъачны къоруларга, ёсдюорюге оит береди. Аны бля бирге уа 5,5 миллион сом багъасы гичте терекликке сатылгандыла. Озгъан жылда агъач ёсдюору бля байламлы ишени барысы да тынгылы тамамлангандыла. Агъачны аренагъа берунде тоуген ача 1921,9 миңг сомгъа жетгенди. 1240,7 миңг сом багъасы агъач хазырланганды. Агъач фонду жеринде ол тобушгенди.

Быйлы жылны башындан бери КЪМР-ни Агъач мюлк жаны бля къырал комитети, ачыкъ аукционлары итгарлары кёре, он къырал контрактла кёл салганды. Алада уа агъачны къорулауу, ёсдюоруно эм 4,9 миллион сом багъасы орналгъыкълы гичте терекле сатынуу июслеринде сёз барды. Дагъыда агъачны ол тошуодан саклау бля байламлы

Ахыры 2-чи беттеди.

Хурметлеу Къыйындарына - тийишли багъа

КЪМР-ни Спорт эм туризм министерствосунда РФ-ни Спорт эм туризм министерствосуну бля бля ведомствону саугаларын берун болганды. Теренлеу белгилеую профилли министр Аслан Афуанов бардыргъанды. Ол ала мындан ары да, ишлеринде жетимли болуп, республиканы атын айтыргъан спортчулары хазырларларын тежегенди.

Алай бля РФ-ни Спорт эм туризм министерствосуну Ыспас къыйындарына Ахметланы Заур, Анзор Апшев, Дмитрий Иванов, Сафарби Начоев, Аниур Тхаеппов, Михаил Умеренов, Чеченланы Арсен, Жираслан Шахов

эм Ализаде Мурад Оглы Бунятов тийишли болгандыла. Сёз ючюн, Ализаде Бунятов Майскийн сабий-жаш тёлө спорт школуда дзюдодан юйретенни 20 жылдан артыкъ болды. Аны спортчулары республиканы эм

региону биринчиликтеринде алчыланы къауумндадыла. Бу спорт школну директоруну окууюретиу жаны бля орунбасары Надежда Голомидова да КЪМР-ни Спорт эм туризм министерствосу-ну Сайлы грамотасы бля саугаланганды. Алай Сайлы грамота дагыда Мухамед Ашноква да берилгенди. Аттасулары Амаат, Тимур Ботгатырбе, Анзор Емужев эм Мухамед Шахаманова а «Отличник физическө культуры и спорта» белгиле бля саугаланганды. КЪАБАРТАНЫ Аминат.

Жазылыу-2013

Хурметли жамауат! Жазылыу кампанияны башлауыра заман аз калганды. Сёз агъыкка миллетт иштөбизде жа-Зелгьарга жетимшиликти туба жезеи, бир агач табылгъа да политика айтханагъанды. Жазылыу аягы айгъа багъан - А03 сан 32 келетди. Жылыны жетим жарыгында да сизни бля сау-жөн тобуштырды деп ашанабыз. «Заман» газетини фиделетилеси.

Бизни индексюи - 51532

Партияны программалары жашаубузну хар жанына да жайылагдыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Нати Бозиев КъМР-ни Парламентинде «Единая Россия»-де депутаттары барысы да социальный учреждениларга шештик эгилерин белгилеп, алагы жашны ичинде тамалмаган ишлери ючюн ыразылыгын айтканды. «Башлаган эги этгенбиз, алай аны бла тохтап кыламы, мындан ары да сабилеге болушурга тиешилди», - дегенди ол.

КъМР-де дагыда «Тамата тлю» деген партия проект да ишлейди. Аны аничликтерини юсюнден уруму эм социальный айтныгы министр Тобиоланы Альберт айтканды. Ол Къзбарты-Малкларга абдан тлюню жашау болумун игилендиргени жаны бла тиешли праволу база кыруалганын чертгенди.

Партия программаны черткенде уа социальный ксорулуу органга дайым да ветеранланы, какъталаны, кеспери алпарны сакълаган аппаланы бла ынна-ланы жашау болумларын тиндетиде. Аны итолгарына кере, кылаызылагы аха болушук эгиледи, керек болгонла санато-этике неда героплология арага салууларына багаргы жибери-ледиле.

Аны бла бирге республикада тамата тлюню реестри кыруал-ганды, аны киргенле републикалы бюджеттен социальный тутхулукту этелиди. Сёз ючюн, бытыр кыйын жашау болумга пашен 268 адамга болушуктыгы 3,3 миллион сом болгонунда эди. Бусугатда 43,7 мин адам-гы ай сайын кызык аха алыр-

гъ эркилик берилгенди, аланы арасында урунуну ветеранларын, тылда ишленге, политика реалитизация этиленге да бардыла. Тобиоланы Альберт хар жыл сайын ветеранлагъа, тамата тлюге болушуктыга суботникле бардырылганыларын, торло-торлюю ақилла кыруалганыларын да эсертгенди. «Баш мағаналы жумушладан бири - тамата тлюню саугууна багыдуу. Жыл сайын медицина учреждениларда диспансеризация бардырылды, абданланы саулуктарын игилендирюню планы жарашырылды. Бюджеттен эсепте 82 мин адам барды», - дегенди ол.

Тамата тлю жашудан токтоло кылмазса мадарла да этиледиле. Эчки белгиле, «Бабушка онлайн», «Дедушка онлайн» деген программаланы юслеринден айт-тырды. Аланы болушукту бла тамата тлю компьютерде ишлерге юйрөнөдиле. Интернетни хайырландыла. «Алай бла ала башха шакарлада жашаган жууклары бла байланыкыла жорюторге онг тапкандыла. Бирлери уа, кес-пери жазган назмулары, статьялары Интернетте басмалар, аха кылолу болгандыла», - дегенди министр.

Белгиленген программаланы юслеринден кесини окомун Руслан Хасанов да айтканды. Ол власть органла есок келген этюде, абданланы жумушларын жалчылыгы да баш магыана бергенлерин чертгенди. Жыйылганда Правительствого бар Къздум эсертюле этилген эдиле да, Хасанов аланы тамалларга битеуонга болганыларын белгиленгенди.

Сенатор Бечелланы Илимс а ексюз сабилени жашау журтпа бла жалчыту проблеманы кеторгенди. «Бу вопрос кыйынчалдан бириди, кылганларды тынч-тынч тамаллана бардыла», - дегенди. Тамата тлюню жумушларын жалчытууну игилендирит мурат бла уа Къярал Думда жангы закон жарашдырыла турды. «Тамата тлюню социальный жумушларын тамаллау юсюнде», «Ол жамалат тинтису берилдикди. Сиз да анга кескизин предложенилардыгыны кшоарга болушукту», - дегенди.

Башында белгиленген программа жашауда бардырылганы бир кызуи заман болады. «Школ - спортну жери» деген проекте уа энди ишлеп башлагандыла. Партияны КъМР-де регион ёлюмюно секретарыны орунбасары, КъМР-ни Парламентини спикерини заместители Татьяна Саенко билдиргенди. «Школ - спортну жери» деген проект юч программаны бириктиргенди: «Дворовый тренер», «Школа спорт», «ХХI ёмюрге физкультураны держи».

Ол саулукту жашууну жорукларын жар, физкультура объектилерин талпындыруу мурат бла жарашдырылганды. Аны кчленде ал кезюде республикада битеу спорт объектилерин, школада залланы халлары тинтили, спорт учреждениларны паспорту хазырланлыкыды. Программаны КъМР-де координаторла Парламентдегилери Аслан Бесланев сайланганды.

Башха программа уа партияны келечирини окутуу бла байла-

лды. «Граждан университет» деген проект «Единая Россия»-га кшоулганланы политика жаны бла билмилерин есдорюор мурат бла бардырылады жашауда. Аны республикада башчылыкыны Татьяна Саенко этериди. Программаны чеклеринде уа бир кызуум видеоконференция кыруалганды. Биринчи «Единая Россия» башчысы, РФ-ни Правительствоуну Председатели Дмитрий Медведев бардырыган эди. «Алай былай окутууну биз кесибизде кыуар-га керекбиз», - дегенди Нати Бозиев. Жыйылганла аны тозоге санагандыла.

Фестивальны мағаналыларын белгилеп, Залим Каширков республиканы Башчысы Арсен Канок халкы арагы муратлыкыны саклауга эчки эс бурганланын чертгенди. «Фестиваль керекди, администрация анга тутхулукту этерге хазырды», - дегенди.

Жыйылганы ахырында партияны КъМР-ни Парламентинде фракциясыны болумуна торлемилен кийрилгенди. Тобешюде башха вопросла да озюлгенди.

ТИКАЛАНЫ Өтима.

КъМР-де жылгъа 1 миллион терек ёсерча питомник кыруалады

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

2013-2015 жылда агъач милюни айтныгуну онгарлары юсюнен сёз барганды. Сотталаны Куэрман, агъачны кыруулагандан, аны есдорюуден сорда да, Къзбарты-Малкларга 15 гектарда терекле есдорюорча питомник кыуар мурат болганын чертгенди. Анда жылгъа 1 миллион гиче терек есдорюорче болушукду. Алай бла республиканы агъач ёсерик жерлерин уруклыкъ эм гиче терекле бла жалчытырга кылдан келикди.

КъМР-ни Агъач молк жаны бла кыуар комитетинде жамалат советни председатели, профессор, В.М. Коков аты Къзбарты-Малк кыуар аграр университетини факультетини деканы Беклианы Мухтар кесини сёзюнде агъачны от тошоудан саклауга айрып эс бурганды, кырууган тереклени кесип кетериюю орунуна,

аланы куйорорезбиз деп, агъачъа заран келтиргенлерине жарсыгъанын айтканды. Агъачха эртте заманлада бизни жерлерде жашагъан хайуанчаланы, жануарланы жибери, аланы конуздан жорюген умуцлдан сакларга, парклада, элге жуук жерлерде агъачна адамла солурча жерле кыуарга, алада жау эм велосипед бла жорюорча жолла ишлерге кереклигин да чертгенди ол.

Черк, Лескен эм Май районлада лесничестволаны директорлары Мокъзаланы Даниял, Руслан Хасанов эм Елена Воронова, кенгешле сёзюс, агъач молклены чагарга, кетериге, жангы молкле кыуарга деген оюнуу дурус кёрмегенлерин, ол отрасыла, алгъачыла, промышленность производствого кыуарла, иги болуугун айтхандыла. Советлени заманында алай ишлеу кыуарга иги

хайыр келтиргенин, кыруушха керекли 600 миң кубометр агъач хазырланганын белгиленгенди. Эчки агъач молкле кыуарга кереклигин чертгендиде спецалисте. Премьер Правительствону членлеринден ички кызуум кыуарга, алагы отрасыны специалистер болушурча этерге деп бурганды. Ол заманда агъач молкно айтныгуну онгарын тинтирге кылдан келгини белгилегенди. Айхай да, бу ишде кенгешде айтылган оюмла эске алыныларын излегенди. Андан сорда да, агъач молкно айныты карвалда бытырлары тат халга келтирге, алай бла бу сферада ишленгени болумла кыайгырырга керекликис эс бурганды.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствону пресс-службаы.

Жанауурлыкъ

Жомакъгъа кыуарагъандыла, саугъала алгъандыла

Озган барз кюн 1-чи номерли културология гимназия-интернатда кечининг эмда Къзбарты-Малк кыуар университетини «Шуёлыкъ» сабий садина жорюгенле деп КъМКЪУ-да ишленге байрам кыуаргандыла.

Ала физика-математика факультетини жыйылдуу бардырылуучу залына келгенлени кюллерына шарла тутудуруу, жерлерине оптурта эдиле. Кюнакчаланы аларында алагы деп кеп торлю конкурсланы лауреаты Жабелланы Гулнара, Даяна Кулова, Алёна Кантова жорлагандыла, сабийе бла жомакчаланы жигиттери да теспе-

генди, ойнагандыла. «Къар патча кызы» деген жомаккы кёрюгтенди. Ахырында уа ары келген хар жашчыкыны бла кызыкчыны кюллерына саугъала тутдургандыла. Сабийлени озган байрамлаы бла КъМКЪУ-ну ректоруну кыурау ишле жаны бла орунбасар Аус Кумков кыуарганды. «Сиз да ёсегис, алгыбюгюз

Эл милюк

Урлукъ себиу бошалганды

Къзбарты-Малкларда жазлык култураланы себиу бошалганды. Быйыл ол, бытырча, 215 миң гектар жерини алады, деп билдиргенди КъМР-ни Эл милюк министрствосуну пресс-службаынан.

Тахта кетеле бла картоф есдорюлен жерлени ёлчме да торлемегенди: онтогы уа он этер миңг тектер. Мирзеулук нартох 123 миң гектарга бытырды. Ол а бытырланд онбеш процентге кеборек болганды. Биржыллык кырдыкчалы ёлчме уа анга кере азыганды.

Республикада быйыл, ал тергеуле кере, 820 миң тонна мирзеу, 280 миң тонна картоф, 400 миң тонна тахта кетеле эм 100 миң тонна жемшеле бла наыкыла жыйыллыкыла.

Промышленность

Минерал сырьё чыгарыу кёбейгенди

Республиканы жер тобюнде кылаай бир байлыклары болганын тохташдыруу мадарлагъа эм сырьё чыгарыуа федральный бюджеттен он этер миллион сом жибергенди. Бытырны бу кезию бла тенгештиргенде ёсом эки керелен асам болганды, деп билдиргенди КъМР-ни Экономиканы айтныгы министрствосундан.

Зыгар, юзюм, таш, кирпич эм кышуун сырьё бла гиспич чыгарыу быйыл биринчи кварталда бытырны бу кезию бла тенгештиргенде онки процентге ёсетди. Бу сферада урунган эм уллу предприятиаланы санында «Нафидорстройматериал» ачык акционер обществосун, «Доргант-М», «Каббалгитис», «Стройнеру» обществолары эм «Киринчю-чересичный завод» компаниялары.

Быйыл байлыкчаланы чыгарыу ючюн тенгенген наложаны ёлчме да, онбир процентге ёсюп, бир миллион сомдан атлаганды.

ХОПАЛАНЫ Марзият.

Эл милюк

Урлукъ себиу бошалганды

Къзбарты-Малкларда жазлык култураланы себиу бошалганды. Быйыл ол, бытырча, 215 миң гектар жерини алады, деп билдиргенди КъМР-ни Эл милюк министрствосуну пресс-службаынан.

Тахта кетеле бла картоф есдорюлен жерлени ёлчме да торлемегенди: онтогы уа он этер миңг тектер. Мирзеулук нартох 123 миң гектарга бытырды. Ол а бытырланд онбеш процентге кеборек болганды. Биржыллык кырдыкчалы ёлчме уа анга кере азыганды.

Республикада быйыл, ал тергеуле кере, 820 миң тонна мирзеу, 280 миң тонна картоф, 400 миң тонна тахта кетеле эм 100 миң тонна жемшеле бла наыкыла жыйыллыкыла.

Промышленность

Минерал сырьё чыгарыу кёбейгенди

Республиканы жер тобюнде кылаай бир байлыклары болганын тохташдыруу мадарлагъа эм сырьё чыгарыуа федральный бюджеттен он этер миллион сом жибергенди. Бытырны бу кезию бла тенгештиргенде ёсом эки керелен асам болганды, деп билдиргенди КъМР-ни Экономиканы айтныгы министрствосундан.

Зыгар, юзюм, таш, кирпич эм кышуун сырьё бла гиспич чыгарыу быйыл биринчи кварталда бытырны бу кезию бла тенгештиргенде онки процентге ёсетди. Бу сферада урунган эм уллу предприятияаланы санында «Нафидорстройматериал» ачык акционер обществосун, «Доргант-М», «Каббалгитис», «Стройнеру» обществолары эм «Киринчю-чересичный завод» компаниялары.

Быйыл байлыкчаланы чыгарыу ючюн тенгенген наложаны ёлчме да, онбир процентге ёсюп, бир миллион сомдан атлаганды.

Бигин кюрр.

Митинг

Тюне Россияны бек уллу поэтини - Александр Пушкинни тууган кюню эди. Анга аталып, Нальчикде аны эсертмесини аллада митинг, голле салуу да болганды. Ахыр юч жылны ичинде бу терге айланганды. Алайга кеп адам келгенди. Аланы санында Нальчик шахарны администрациясыны келечиле келгенлени бу алапат эм поэтни чыгармачылыгын сыйгенле болгандыла.

Жыйылгуну КъМР-ни Жазыучуларыны союзууну правленийни председатели Хачим Кауфров ачып, келгенлени бу алапат байрам бла алгышылаганды. Аны айтууну кере, Пушкин Кавказын кесини тууган жеринден кем киргенди. Ол бизни тауларыбызны-талаларыбызны ариулугун билте дуниягъа билдирген, анга, эркимке, махтау салган биринчи халк пост болганды, дегенди Кауфров.

Пушкинге элтен жолчукуну ханс ёмюрге да басмаз

Александр Сергеевичи тууган кюнөн белгилеуу бла бирге биз алапат орус тилин байрамын белгилейбиз десек, терс болмаз. Бюджеттен литература тилин жоруклары кыйынракъ болуумлага тошоудиле. Алгъаракда бардырылган РФ-ни Жазыучуларыны съездинде муну бегрекеда чертип айтхандыла. Сора тилин ариулуугун саклар ючюн, жазыучулары, поэтилер мағаналары уллу болушы белгиленгенди.

Сёзюс, келлик тлюлени эстетика жаны бла ёсюлеринде Пушкинни чыгармалары энчи жерин алыккыдыла. Закиини миллет тилге кечюрюу, сёзюс, Россияда жазгъан хар миллетте да бек керекди. Аны алайгыгын Жазыучулары союзууну правленийни председатели орунбасары Бегийланы Абдуллах да айтханды.

Магар ханс эл поэтилер Кумилланы Къайсын, Гуртуланы

Берт, Отарланы Керим, Гуртуланы Салик, Табаксойланы Мухтар эм бирокле кеслерини оруслу кылам кыруандыларын чыгармачылыгына дайым эс бурганлай турдыла. Бусугатда бизин, ала кечюрюп, малклар тилде Пушкинни «Алтын хоразыгын», «Евгений Онегинни», «Къзгар ботасын» окуруга онгубу барды. Ол а Александр Сергеевични чыгармаларын эсде тутарга, жангы кез кырам бла сюзюрге болушды, деп, Бегий ул поэтин кеси кеюрген оюклерин да окуганды.

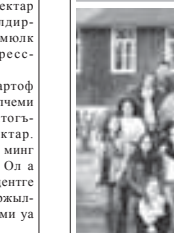
Битеуросей тарых эм култура эсертмелерини саклау жаны бла фондуну КъМР-де ёлюмюно башчысы, республикабызны халк назмуу Сюзиланы Ахмет айтханга кере, былай жылгылуула позге, аны чыгармачылыгына халкны жууклуугун кёргозтедиле, эсертме Нальчикде салынганлы шахарыбыз ариуракъ, жарыгыракъ кёрун-

Битеуросей тарых эм култура эсертмелерини саклау жаны бла фондуну КъМР-де ёлюмюно башчысы, республикабызны халк назмуу Сюзиланы Ахмет айтханга кере, былай жылгылуула позге, аны чыгармачылыгына халкны жууклуугун кёргозтедиле, эсертме Нальчикде салынганлы шахарыбыз ариуракъ, жарыгыракъ кёрун-

генди, кёле уа, бери келип, жорек ырахатлык табдыла. Пушкин, кыуру пост болуу кыламай, тарыхчыды, философду, политикди. Адамланы жарыштан болумла аны назмуларында, просянда жерлерин табдыла. Ол табигыйтаны суратчысыды, жырчысыды дегер болушукду. Аны поэзиясында аштилген макълама бизни келлендиргенлай турдыла. Закиини чыгармачылыгына сабилени сефирлери да уллууду. Анга шыгырталга а митинге ата - аналары бла бирге келгенле да этгендиле. Жаш адамла, эсертмени алына чыгып, поэти ёлюмюс назмуларын келден шаткъ окугандыларда, жыйылганла алагы жорек ырахатчыктарын кызыу кылса, «Браво» деген сёзле бла билдиргенди.

ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат.
Сурат авторуну.

Байрам

Европада Къарачайны бла Малкларны кюнлери

Алгараклада Франкфуртдан узакъ болмай орналеу Росдорф шахарда туристлеге деп кыруалган элде терели халда Къарачайны бла Малкларны кюнлери бардырылгандыла. Халкларыбызны европалы бирлигулери (АКБР) кыуарган тобешюде Германияда, Бельгияда, Голландияда, Франциядан бир журтуларыбыз кыуаргандыла. Турциядан келген конакыла уа аны бютюнде байыкыландыргандыла.

Аны кезююнде бизни культурабыз бла байламлы торлю торлю кузуумла кыуаргандыла. Маданият бир тлюден бирине тилин юсю бла этенин себели ача жаш адамланы анга юйреттиу болганын белгилегенди. Ол мурат бла аланы билмилерини сынаган эришме да болганды. Туркден келген Хуриет Эрси (Айжакъ) а къарачай-малк кыуар тилин билсег, 250 миллионга жеткен туру тиллиле бла сёшвирге онгарлы болганын белгилегенди.

Тобешюде эс къарачайлылары бла малкларлылары миллет ашаркларына да ёлюнген эди. Аланы, баям, эм белгили азыклары-жачинледи. Жюри

аланы сюйюп кёрюгенден сора аланы эм татуулу этгенге «Хачин бийчеси-2013» деген ат берилгенди.

Келир жылдан а Европаны байлы даяны оюлау конкурсу бардырырга оюлашкандыла. Ала, башхала да бу юлгюню тиешли кёрюрлерине ышанганларын билдиргенди.

Байрам кезюинде кёрючю да кыруалган эди. Къазакстандан келген уста Эзиланы Мариям анга деп хазырлагъан чыгармаларын кёрюгенди. Алада элли чаклы тукумуну тамгалары ишленген эдиле. Тенпусоуз барман хазна болмаз. Бу жол да Ширак Кавказын бирси миллетлеринде тюбемеген, алай къарачайлыда

бла малкларныла болган миллет теспеле юйртлгенди. Курсу бардырган Бедат Эсен тюз теспелюю торлюлени - кылатейна, мычгы эм зибий теспелюле юйртгенди. Аны бла бирге анда халкчалны дагыда бир мағаналы адетлери - алгыш айтууну да курсу берилгенди.

Интирад, бирге аш ашагъандан сора, кыбуз согуулу аштитлгенлей, юйргенгенле барысы да теспелюле унерлерин кёрюгтенди. Алай бла быйыл Къарачайны бла Малкларны кюнлери, битеу бирге жыйылп суратла тошоуден сора, эчкин жыл да тобешю кыуарга деген оюу бла бошалгандыла.

Келир жыл болуук жыйлыуа андан да кеп адам келгили сакзыланганы себели аны ёдюрюрге менг эмда ариу кесми хазырланлыкыды. Ол окс да быйылдагындан эске кеборек бардырылыкыды. Анга хар сюйген да чакырылды.

Илкун Иылдырым.

От тошоу

Мычымай ёчюлтгенди

Барз кюн ингирликде Хасанины Култура юйюню бошын не от тошоу, болганын тошонге алдырганды. Ол кезюу кабинетте бу микемени директору Гепиланы Рустам, Хасуланы Магомед да олтуруп болгандыла. От тошоунни да бирини ала эслегенди, сигнализация да ишленгенди.

Кеп мычымай меклима болган адамланы эм ол кезюде репетиция эте турган «Басият» сабий теспеу ансамбльге жорюгенлени тер окуяны аширге чыгаргандыла. Жылда эчкин да, кой башка миниг, оту ёчюлтюню мадарларын этгенди.

Барз кюн ингирликде Хасанины Култура юйюню бошын не от тошоу, болганын тошонге алдырганды. Ол кезюу кабинетте бу микемени директору Гепиланы Рустам, Хасуланы Магомед да олтуруп болгандыла. От тошоунни да бирини ала эслегенди, сигнализация да ишленгенди.

Кеп мычымай меклима болган адамланы эм ол кезюде репетиция эте турган «Басият» сабий теспеу ансамбльге жорюгенлени тер окуяны аширге чыгаргандыла. Жылда эчкин да, кой башка миниг, оту ёчюлтюню мадарларын этгенди.

От тошоунни да бирини ала эслегенди, сигнализация да ишленгенди.

Кеп мычымай меклима болган адамланы эм ол кезюде репетиция эте турган «Басият» сабий теспеу ансамбльге жорюгенлени тер окуяны аширге чыгаргандыла. Жылда эчкин да, кой башка миниг, оту ёчюлтюню мадарларын этгенди.

ДАЛАХЛАНЫ Марзият.